

Sarı Yeleklilerin Bir Senesi Anarşist Bir Değerlendirme

CNT/AIT

07.04.2020

İçindekiler

Otonom Popüler Direniş: Gelecek Sarı Yeleklilere Aittir!	4
--	---

CNT-AIT, Uluslararası İşçiler Derneği'nin (IWA) Fransa'daki örgütlenmesidir. 1946'da, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra sendikalardaki komünist liderliğe karşı olarak ve anarşist sendikalizmi geliştirmek amacıyla kuruldu. Bugün henüz oldukça küçük bir örgütüz ve 10 yıldan fazla bir süredir "otonom halk direnişi" kavramını geliştiriyoruz. Tüm işçi kategorilerinin bölgesel meclislerine dayanan, doğrudan eylem uygulayan ve herhangi bir temsiliyet biçimini reddeden yatay bir organizasyonuz. İlham kaynaklarımız ise 1910-1930 yıllarının Arjantin FORA'sı, İspanyol CNT-AIT, 80'lerin İtalya'daki İşçi Otonomları... İlham kaynağımız 2001'de Cezayir Kemer, 2001'de Arjantin'de Piqueteros, 2011'de Arap Baharı (ve özellikle Tunus), 2009'da Yunanistan işgalleri, Taksim direnişi vb... Ayrıca işyerlerinde, resmi "sendika" gibi değil, daha çok özerk işçi toplantıları düzenlemeye yönelik faaliyetler geliştiriyoruz. Bu toplantılar özerktir, yani sendikaların yasal çerçevesini kabul etmezler ve doğrudan eylemde bulunurlar.

Sarı Yelek Hareketi 17 Kasım 2018'de başladı. Bu spontane ve popüler hareket, Fransa'daki herkes gibi 2009'da bir kimlik işareti olarak sarı yelek giyerek kavşakları felç etmeyi örgütleyerek bizi de şaşırttı. Tabii ki, biz Sarı Yelekliler Hareketi'nin kökeni değiliz (10 yıl önce bu önseziyi yapmış olsak bile), ama bir şekilde onu anlamaya ve kabul etmeye meyilliydik ve bu yüzden sudaki bir balık kadar doğal bir şekilde yanlarında duruyoruz. Özellikle Toulouse ve Perpignan gibi hareketin çok yoğun ve radikal olduğu şehirler için medya sıklıkla bu şehirlerdeki anarşist gelenekten bahsetti.

Sarı Yelekliler Hareketi hem toplumsal hem de politik olarak heterojen bir hareket. Ancak başlangıçta hem (küçük) işverenleri hem de işçileri petrol vergisinin reddinin ortak paydasıyla bir araya getirdiyse de hareketin birleşenleri çok hızlı bir şekilde değişti, gelişti ve bugün neredeyse tamamen işçi, proleter ve yoksullardan oluşuyor. Bu hareketin birleşenleri ilk başta çok az politiklerdi ve militan "çevreden" gelmediler (iyi ki de gelmediler ve bu onları "çevre" saçmalığının yeniden üretilmesinden korudu).

Öte yandan katılımcılar kolektif zeka ile büyük bir kapasite gösterebildiler ve hareket hızlı, derin bir siyasi olgunlaşma yaşadı. Hareket başlangıçtan itibaren herhangi bir temsili reddetti, yetkililerle yapılan müzakereleri reddetti, bunun yerine yatay örgütlenmeyi ve doğrudan eylemleri gerçekleştirdi. Ve bu pozisyon her hafta daha da güçlendi. Hareketin sınırları arasında işyerlerine ulaşmayı başaramamış olması da var. Bununla birlikte, özellikle en yoksullar için greve gitmek hala zor, çünkü Fransa'da müteavazi çalışanlar bile mülkiyetlerini satın almış ve her ay bankadaki krediyi geri ödemek zorunda kalmıştır. Bu nedenle, kendinizi ücretlerden mahrum etmek zordur. Cumartesi günkü gösteriler, kendi maaşımızı etkilemeden ekonomiyi sarsma grevine bir alternatifti: Cumartesi günleri şehir merkezlerinde ve özellikle burjuva merkezlerinde tezahür ederken, sarı yelekliler Fransız ekonomisinin önemli bir sektörü olan burjuva ticaretine ve turizm ekonomisine (otel, restoranlar) saldırıyor. Ekonomik kayıp rakamları da oldukça anlamlıydı.

Buna karşılık hükümet, hareketin gittikçe isyancı bir boyut kazandığı ilk korku evresinden sonra, Fransa'nın II. Dünya Savaşı'ndan bu yana yaşamadığı son derece şiddetli bir baskı ile tepki vermeye karar verdi. Hareketle ilgili 11 ölüm meydana geldi (çoğunlukla arabalar tarafından ezildiler), 24'ten fazla protestocu polis plastik mermileri tarafından vuruldukları için gözlerini kaybetti, diğerleri bombalar tarafından parçalandı. 3000'den fazla daha az ciddi yaralanma meydana geldi. 10.000'den fazla gözaltı, en az 500 kişi cezaevinde olmak üzere 2.000 mahkumiyet kararı verildi. Kendimizle ilgili olarak, bazı yoldaşlarımız -neyse ki ciddi şekilde değil- yaralandı, gösteriler sırasında 3 arkadaşımız tutuklandı. Biri beraat etti, diğeri sembolik bir ceza aldı ve üçüncüsü duruşmayı bekliyor. Sarı yeleklileri direnmekten caydırmak için yapılan saldırılar gerçek bir polis terörüdür. Bu kısmen başarılı oldu, ancak her şeye rağmen hala her Cumartesi Fransa'nın farklı şehirlerinde buluşan on binlerce insan var.

Sendikalar her zaman sosyal konulardaki tekellerine meydan okuyan sarı yeleklilere karşı durdu. Ayrıca temsilcilerin olmadığı, kurumlar dışında, yatay örgütlenme prensibine dayanan, iktidar ile herhangi bir ortaklaşmanın reddedilmesi, herhangi bir müzakerenin reddedilmesi, her türlü sendikacılığın ve özellikle de hizmet sendikasının reddedilmesiydi. 10 Aralık'ta özellikle Paris'teki büyük ayaklanmalardan sonra, Başkan ekonomiye 17 milyar avro soktuğunu ve sendikaların kötü imajına son verdiğini açıkladı: Aslında sarı yelekliler sendikaların 30 yıllık müzakarede ortaya koyduklarından daha fazlasını 3 aylık gösteri ve doğrudan eylem süreciyle ortaya koydu. Sonuç olarak, bu yazdan bu yana patlak veren toplumsal hareketler (hastaneler, ulaşım, ...) sarı yeleklilerin yöntemlerini benimsemeye başlıyor. Bu,

müzakare edecek kimsenin bulunmamasından korkan hükümeti endişelendiriyor. Bu nedenle hükümet ve sendikalar, sendikaların toplumsal hareketin lideri konumunu sürdürmesini ve böylece yetkililer tarafından kontrol edilebilecek bir duruma dönmesini sağlamak için sarı yekeklileri etkisiz hale getirmeye çalışıyorlar. Bu manevra, demiryolu ve metropol mücadelelerinde halen sürmekte olan hareketle kısmen başarılı oldu. Bununla birlikte nüfusun çoğu ve özellikle işçiler arasında hoşnutsuzluk ve öfke büyümeye devam etmektedir.

Sarı yekeklilerin hareketini itibarsızlaştırmaya çalışmak için iktidar, medya ve sendikalar onları aşırı sağdan olmakla suçladılar. Hareketin başlangıcında, aşırı sağ eylemcilerin fikirlerini yaymak için toplantılarda ifade özgürlüğünden yararlanmaya çalıştıkları doğrudur. Ancak bu toplantılarda bizim de katkıda bulunduğumuz güçlü bir karşı koyuşla karşılaştılar ve gösterilerde protestocular tarafından saldırıya uğramadan ortalığa çıkamadılar (biz 1 Aralık 2018’de bir grup neo-naziye müdahalede bulunduk, o zamandan beri hâlâ saklanıyorlar). Sarı yekeklilerin hareketi sırasında bir İslamcı saldırı meydana geldiğine ve bunun hareket tarafından yabancı düşmanlığına veya ırkçılığa sebebiyet vermediğine dikkat edilmelidir.

Bu, aşırı sağ fikirlerin bu hareket üzerinde hiçbir etkiye sahip olmadığını kanıtıdır. Hükümet, muhafazakâr politikacılar, ve çevreciler Sarı Yelek Hareketi’ne saldırdılar, onların egoist olduklarını, çevreyi düşünmediklerini, arabalarını kullanarak doğayı daha fazla kirletme hakkını istediklerini vs. söylediler.

Sarı yekeklilerin tepkisi çok ilginçti ve yatay toplantılarda kolektif zekanın nasıl güçlü bir araç olabileceğini gösteriyordu: Bu soru yerel toplantıların çoğunda tartışıldı. Daha sonra sarı yekeklilerin işe, okula, süpermarkete gitmek için arabalarını kullanmalarının kendi aldıkları evrensel bir karar değil, toplumun örgütlenme şeklinin onları bunu yapmaya zorladığı ortaya çıktı.

Zengin burjuva bölgelerinde yaşamayı, bisikletle işlerine gitmeyi veya bilgisayarlarıyla çalışmak için evde kalmayı, organik ürünler tüketmeyi tercih ederlerdi... Ama iş bölümü ve sınıf sistemi nedeniyle başka seçenekleri yok. Böylece sarı yekekliler iki sorunun (ayın sonuna kadar nasıl hayatta kalacağı, dünyanın sonuna kadar nasıl hayatta kalacağı) bağlantılı olduğunu dile getirdi. Sosyal sorun ve ekolojik sorunlar birbiriyle bağlantılıdır. Bu yüzden toplumumuzu bir bütün olarak değiştirmemiz gerekiyor. Bugün her Cumartesi hala gösteri olsa bile hareket daha düşük yoğunluklu. Birçok insan çok zorlayıcı baskılardan dolayı yorgun ve korkmuş durumda. Ayrıca birçok insan, bu yıl boyunca neler olduğunu herhangi bir parti olmadan, herhangi bir birlik olmadan, herhangi bir temsilci olmadan kendi başlarına anlayabilmek, neler yapabildiklerini kavramak için zamana ihtiyaç duyuyor. Belki bu olgunlaşma süreci biraz zaman alacaktır. Ancak kendimize güveniyoruz, çünkü hastanelerde, taşımacılıkta, eğitimde olduğu gibi işyeri çatışmalarında işçilerin sarı yekeğin yatay meclislerinden ilham almaya başladığını görebiliyoruz.

Otonom Popüler Direniş: Gelecek Sarı Yekeklilere Aittir!

Haftalar sonra, aylar sonra, Sarı Yelek Hareketleri devam ediyor. Hafta boyunca meşgul olan kavşaklarda, Cumartesi günü gösterilerde ve bazen depo veya ücretli geçişlerin tıkanmasında, hareket hala aniden ve sorgulamalara yol açan güzel bir kararlılık gösteriyor. Sarı yekeklileri motive eden nedir, enerjileri nereden geliyor, ne istiyorlar?

Birkaç yıldır bir slogan dergimizin kapağında: “Otonom Halk Direnişi”. Bu üç kelime, yalnızca sömürülen nüfusların siyasi partiler ve sendikalar dışında seferber edilmesinin kapitalist sistemin yıkıcı şiddetini engellemeyi mümkün kılacağını ve sadece halk kitlelerinin özerk eyleminin bu haksız, eşitsizliğe yol açan intihar sistemine son verebileceğini açıklıyor.

Sarı yekekliler bu sloganı gerçekliğe dönüştürdü: sadece sembol olan şey sosyal bir gerçeklik haline geldi. Yaşam koşullarımız çok zorlaştı; ay sonunu getirmek artık çok sıkıntılı, hayatımız boyunca çalışıp karşılığında aldığımız saçma emeklilik maaşlarından sıkıldık, istikrarsızlıktan sıkıldık, canımıza tak etti.

Adaletsizliklerle dolduk taşttık; paramızı çalan bizi işten çıkartan patronlara ödediğimiz saçma rakamlardan bıttık, TV'de dikenli dersler veren bütün dolandırıcılardan usandıktık, daimi yalancı ve sahtekar politikacılaradan bıttık, zenginlere ayrılmış okullarda okudukları için kendilerinin yanılmaz olduğunu sanan ve yaptıkları politik, ekonomik, ekolojik felaketler getiren seçimlerin sonuçlarına fakirlerin katlanması gerektiğini düşünen sözde elitlerden usandıktık.

Yoksulluğun ve eşitsizliklerin artması, su ve havanın kirlenmesi, toprakların artifikasyonu, doğal alanların tahrip edilmesi, biyo-çeşitliliğin çöküşü, silah endüstrisinin gelişimi, fabrikaların taşınması, doğal kaynakların tükenmesi, küresel ısınma, vs. tüm bu trajediler, mülk sahipleri ve yöneticiler sınıfı tarafından yapılan politik seçimlerin sonucudur.

Ve bu insanlar, çok uluslu yapıların liderleri ya da politikacılar, bu seçimleri yalnızca kâr için doyum-suz susuzluklarını ve egemenlik arzusunu tatmin etmek için yaptılar. Güç ve para tutkuları yüzünden çıldırdılar ve denge duyularını kaybettiler. Onların tek ahlaki kâr olmuş: Bir projenin sosyal, sağlık veya ekolojik etkileri ne olursa olsun, onlar için sadece ne kazandıkları önemli.

Ve bu mantığın, bu genel yolsuzluk sisteminin sonuçları herkes tarafından görülebilir. Herkes, hegemonya arzusu ve iktidar arzusuyla takıntılı devletlerin yüzleşmesinin her zaman insanlık için ölümcül olabilecek bir nükleer savaşı tetikleyebileceğini görebilir. Aşırı sanayileşmenin yarattığı iklim bozukluklarının ve kar etme yarışının ölümcül bir tehdit oluşturduğunu reddetmeyi kim düşünebilir?

Gelecek nesiller hangi dünyada yaşayacak? Gezegenimize yönelik tehditler ve ilgilenmemiz gereken konular korkutucu derecede sayısız ve endişe verici. Çok korkutucu bir dünyada yaşıyoruz, bu giderek daha adil olmayan ve eşitsizliğin bize sunduğu gelecek karanlık ve tam da Sarı Yelekliler'in reddettiği perspektif bu. Peki nasıl karşı çıkılır? Bizi kim savunacak?

Açıkçası sendikalar, siyasi partiler, teorik amacı olan tüm bu kurumlar sistem için basit bir mazeret haline gelmiştir. Kendilerini, patronların kendileri için yapılan yasalarına saygı göstermeleri için sınırlarlar. Büyük ölçüde devlet ve şirket sübvansiyonlarına finansal olarak bağımlı kuruluşlara nasıl güvenebiliriz? Sosyal isyanları yönetmek, çıkmaz sokaklara sürüklemek işletme okullarında öğrenilebilecek bir meslek haline geldi. Kaç sendika yetkilisi kıdemli memur, bakan veya CEO oldu?

Ve eğer çok sayıda sendikacı dürüst kalırsa ve kendilerini beden ve ruhları ile çalışanları savunmaya adanmışlarsa sistemin idamesine kendi istekleri olmadan da olsa katılırlar. Politikacılar nasıl güvenilir? Herkes güç ve paranın kuzuları aslanlara dönüştürdüğünü görür, tarih dul ve yetimin koşulsuz destekçileri olduğunu iddia eden ve bir kez seçildiğinde gerçek köpekbalıkları olduğu ortaya çıkan çok sayıda basit ve dürüst bireyi gözümüzün önüne getirir.

Her şeyin satın alındığı, her şeyin mal olduğu bir dünyada, fikirler ve vicdanlar da satın alınır. Düşünce oluşturanlar, vicdan alıcıları; lobici dediğimiz bunlar değil mi? Ve çorba çok acıysa, sindirimi zorsa, medya en tatsız suyu lezzetli hale getirmek ve hokkabazların zirve kralına yükseltmek için oradadır.

Öyleyse sadece kendimize güvenelim Sarı Yelekliler diyelim, kendimiz hareket edelim, yine hayatımızın efendileri olalım. Tekrar direnin, her zaman devlete ve patronlara direnin, aranızda tartışın, birlikte detaylandırın, birlikte inşa edin!

CNT AIT/FRANSA

Anarşist Kütüphane

CNT/AIT
Sarı Yeleklilerin Bir Senesi Anarşist Bir Değerlendirme
07.04.2020

Bu yazı Meydan Gazetesi'nin 52. sayısında yayınlanmıştır.

tr.anarchistlibraries.net